

Projektrapport

Miljötillsyn på konstgräsplaner och andra gummiytor

14 oktober 2026

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

ADRESS

541 83 Skövde

TELEFON

0500-49 36 30

E-POST

info@miljoskaraborg.se

WEBBPLATS

www.miljoskaraborg.se

Detta gjorde vi

I det här projektet kontaktade vi Miljösamverkans samtliga medlemskommuner och frågade vilka konstgräsplaner och andra gummiytor som fanns i kommunens regi. Vi valde att avgränsa oss till att undersöka kommunala anläggningar i kommunerna.

Vi bokade möte med representanter för skötsel, drift och underhåll av dessa ytor. Vid mötena gick vi igenom vad det fanns för ytor och var de var placerade. Vi undersökte även om polymerbaserat gummigranulat används som fyllnadsmaterial i konstgräsplanerna samt vad kommunerna har för rutiner för att drifta och underhålla dessa ytor.

Därtill gick vi igenom hur ansvarsfördelningen kring de olika anläggningarna ser ut inom kommunerna.

Vi passade även på att undersöka om kommunerna hade anläggningar med material av rödfyr, exempelvis tennisbanor med rött grus eller idrottsanläggningar med rödstybb.

Resultat

Essunga kommun redovisade att de inte har några konstgräsplaner eller gummiytor i kommunal regi, likaså Karlsborg. Dock redogjorde Essunga för att det finns en privat aktör i Essunga som just nu håller på att anlägga en konstgräsplan. Baserat på denna information besöktes enbart fyra medlemskommuner i projektet: Falköping, Hjo, Skövde och Tibro.

Vid mötena kunde vi konstatera att samtliga kommuner har en dokumenterad ansvarsfördelning. De redogjorde för vilken förvaltning eller sektor som ansvarar för drift och underhåll, och för hur de fördelat de olika anläggningstyperna mellan förvaltningarna.

Samtliga kommuner var medvetna om förbudet av försäljning av polymerbaserat gummigranulat som träder i kraft år 2031. De har dock haft olika angreppssätt i att hantera frågan. Någon kommun har vid nyanläggning valt annat infill-material (samt budgeterat för att byta ut ytterligare en plan innan 2029), en har valt ett system med non-infill system (2026) och en kommun valde att nyanlägga en plan med polymerbaserat gummigranulat (2024) trots att det inte kommer gå att köpa efter 2031. Detta i sig bedömde vi inte som en avvikelse men det kräver mer av verksamheten. De behöver fortsätta arbeta förebyggande för att inte riskera utsläpp av mikroplaster till omgivningen från planen. De behöver även fortsätta arbeta resurseffektivt, det vill säga återföra granulat till planen som hamnat i barriären runt om.

Efter ett av mötena erbjöd sig en av deltagarna att visa runt inspektören i kommunen för att visa de olika anläggningarna. Detta gjorde att två trasiga gummiytor upptäcktes. Den ena gummiytan hade kommunen beställt en reparation på. Den andra ytan synliggjorde att ansvarsfördelningen inte var helt klargjord och när det retts ut vilken förvaltning som ansvarade för den framkom att de inte hade vetskap om att den var sliten. Kommunen fick en avvikelse för att deras rutiner för drift och underhåll brustit och därav orsakat risk för miljön och människors hälsa.

Vår uppföljning efter projektet

Vi har startat ett uppföljande ärende för att följa åtagandet om det slitna ytskiktet vid en lekty. Kommunen i fråga ska även redovisa att det slitna ytskiktet vid en skola åtgärdats.

Vi har börjat registrera de kommunala anläggningarna i vårt verksamhetssystem Ecos. Vi har även en dialog med cheferna om att tilldela dessa typer av anläggningar en egen klassningskod med tillhörande återkommande tillsynsintervall i taxan.

Vad blev nyttan med projektet?

Projektet har lyft fram vikten av att inventera vilka ytor som består av konstgräsplaner och andra gummiytor i våra medlemskommuner. Detta eftersom deras skick och placering kan bidra till att de kan utgöra en miljörisk med avseende på att de släpper ut mikroplaster till miljön. Mikroplasterna består inte enbart av polymerbaserat gummigranulat utan även av andra typer av partiklar som släpper vid olika typer av nötning. De kan bland annat bestå av små partiklar som släppt från gummiytor eller från ”grässtrån” från konstgräsplanerna.

I projektet berörde vi främst miljömålen ”Giftfri miljö” och ”God bebyggd miljö”. Genom att lyfta fram och ta itu med problem med mikroplaster i vår miljö medvetandegör vi för kommunerna vikten av att arbeta förebyggande. Vi har också insett vikten av att åka ut och besöka anläggningarna för att på nära håll kunna se de platsspecifika förutsättningarna. Det räcker inte att granska rutiner när vi genomför kontroll av dessa typer av anläggningar.

Fakta om projektet

Namn:	Projekt 2, konstgräsplaner och andra gummiytor
Projektet pågick:	7–11 september 2026
Detta granskade vi:	• Konstgräsmattor • Gummiytor
Antal anläggningar:	4
Antal anläggningar utan avvikelser:	3